

Důvěra vybraným politikům v mezinárodním kontextu

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2010, v10-11</i>
Realizátor:	<i>CVVM, Sociologický ústav AV ČR, v.v.i.</i>
Projekt:	<i>Naše společnost – projekt kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM SOÚ AV ČR, v.v.i.</i>
Termín terénního šetření:	<i>8. – 15. 11. 2010</i>
Výběr respondentů:	<i>Kvótní výběr</i>
Kvóty:	<i>Region (Oblasti NUTS 2), velikost místa bydliště, pohlaví, věk, vzdělání</i>
Zdroj dat pro kvótní výběr:	<i>Český statistický úřad</i>
Reprezentativita:	<i>Obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Počet dotázaných:	<i>1020</i>
Metoda sběru dat:	<i>Osobní rozhovor tazatele s respondentem</i>
Výzkumný nástroj:	<i>Standardizovaný dotazník</i>
Otázky:	<i>PI.2</i>
Zveřejněno dne:	<i>31. ledna 2011</i>
Zpracoval:	<i>Daniel Kunštát</i>

V listopadovém šetření, které se uskutečnilo v rámci kontinuálního výzkumu veřejného mínění CVVM, byla respondentům položena otázka zjišťující důvěru k vybraným politikům v mezinárodním kontextu¹. Do výzkumu byly zahrnuty jak některé významné osobnosti světové politiky a aktéři významných událostí z poslední doby, tak někteří nejvyšší ústavní činitelé střeoevropského regionu, mezi nimiž pro možnost srovnání nechybí ani český prezident (viz tabulka 1 na následující straně).

Na základě výsledků lze vybrané politiky rozčlenit podle dvou různých hledisek: jednak podle toho, zda a v jaké míře vůči nim převažuje kladný či záporný postoj české veřejnosti, a jednak podle toho, v jaké míře tito vesměs zahraniční politici vůbec figurují v povědomí českých občanů. Vezmeme-li v potaz nejprve ono druhé hledisko, můžeme konstatovat, že vedle českého prezidenta Václava Klause, kterého podle vlastních slov znají až na statisticky nepodstatné výjimky všichni dotázaní a jen 4 % z nich na něj nemají utvořen žádný názor, pokud jde o důvěru či nedůvěru, pouze americký prezident Barack Obama, jeho bývalý ruský protějšek a současný ruský premiér Vladimír Putin, německá

¹ Znění otázky: „Přečtu Vám jména některých politiků. U každého mi prosím řekněte, zda mu důvěřujete nebo nedůvěřujete, či neumíte posoudit. Případně zda tohoto politika neznáte.“

kancléřka Angela Merkelová, současný ruský prezident Dmitrij Medveděv slovenský prezident Ivan Gašparovič, italský premiér Silvio Berlusconi nebo francouzský prezident Nicolas Sarkozy jsou na tom srovnatelně, pokud jde o známost i vyhraněnost názorů na ně. U těchto politiků se podíl neznajících je pohyboval mírně nad úrovní jedné desetiny a podíl těch, kdo na ně nemají utvořen názor, vesměs ležel v intervalu mezi jednou desetinou a jednou pětinou. Naopak celou řadu vybraných politiků, k nimž patří britský premiér David Cameron, polský premiér Donald Tusk, prezident Íránu Mahmúd Ahmadínedžád, generální tajemník OSN Pan Ki-mun, generální tajemník NATO Anders Fogh Rasmussen, kancléř sousedního Rakouska Werner Faymann, maďarský premiér Viktor Orbán více než polovina dotázaných vůbec nezná.

Tabulka 1: Důvěra k vybraným politickým osobnostem (v %)

	spíše důvěřuje	spíše nedůvěřuje	neví	nezná	rozdíl +/-
Barack Obama	68	21	10	1	+ 47
Václav Klaus	65	31	4	0	+ 34
Angela Merkelová	46	22	17	15	+ 24
Iveta Radičová	28	20	18	34	+ 8
Bronislav Komorovski	21	15	23	41	+ 6
David Cameron	15	11	16	58	+ 4
Donald Tusk	14	12	19	55	+ 2
José Barroso	19	19	18	44	0
Werner Faymann	4	7	11	78	- 3
Anders Fogh Rasmussen	7	10	14	69	- 3
Ivan Gašparovič	29	33	24	14	- 4
Viktor Orbán	6	14	17	63	- 8
Benjamin Netanjahu	10	20	22	48	- 10
Pan Ki-mun	3	15	12	70	- 12
Mahmúd Ahmadínedžád	2	22	12	64	- 20
Nicolas Sarkozy	23	47	17	13	- 24
Hugo Chávez	7	34	16	43	- 27
Dmitrij Medveděv	20	53	18	9	- 33
Silvio Berlusconi	15	49	17	19	- 34
Vladimir Putin	20	61	14	5	- 41

Pozn.: Politici jsou seřazeni sestupně podle rozdílu mezi podílem důvěřujících a nedůvěřujících.

Z hlediska poměru důvěry a nedůvěry jednoznačně nejpříznivěji hodnoceným politikem ze zkoumaných osobností je současný americký prezident Barack Obama, který se co do podílu důvěřujících vyrovnal českému prezidentovi Václavu Klausovi, přičemž však podíl nedůvěřujících byl u něj o něco nižší než u jeho českého protějšku. Pozitivní percepce ve vztahu k Baracku Obamovi jako americkému prezidentu jednoznačně převažují. Převážně pozitivní hodnocení Baracka Obamy poměrně ostře kontrastuje s hodnocením jeho předchůdce G. W. Bushe, v němž trvale a dosti výrazně převažovala nedůvěra.

Do skupiny převážně příznivě hodnocených se z vybraných politiků dostali, kromě zmiňovaných Baracka Obamy a Václava Klause, také Angela Merkelová, Iveta Radičová, Bronislav Komorowski, David Cameron a Donald Tusk. Naopak francouzský prezident Nicolas Sarkozy, který mezi převážně příznivě vnímanými politiky figuroval ještě v roce 2008, se v posledních dvou šetřeních výrazně propadl a nyní figuruje spolu s Mahmúdem Ahmadínedžádem, Silviem

Berlusconi, Dmitrijem Medveděvem, venezuelským prezidentem Hugo Chávezem a Vladimírem Putinem mezi nejhůře hodnocenými politiky s výrazně převažující nedůvěrou.

Z hlediska časového srovnání, které nabízí tabulka 2, se u většiny politiků jejich hodnocení nijak zásadně nemění. Není bez zajímavosti, že postupně mírně roste důvěryhodnost ruské hlavy státu Medveděva. Oproti poslednímu šetření se mírně zlepšilo také hodnocení Angely Merkelové a Nicolase Sarkozyho.

Tabulka 2: Důvěra/nedůvěra k vybraným politickým osobnostem – srovnání (v %)

	V/2004	XI/2004	IX/2006	IX/2008	XI/2009	XI/2010
Barack Obama	*	*	*	40/15	67/21	68/21
Václav Klaus	71/22	68/27	73/23	62/33	67/30	65/31
Angela Merkelová	*	*	39/14	45/20	41/28	46/22
José Barroso	*	9/16	17/12	20/10	23/21	19/19
Vladimir Putin	26/47	22/58	23/55	20/62	20/63	20/61
Nicolas Sarkozy	*	*	*	36/21	17/55	23/47
Dmitrij Medveděv	*	*	*	12/46	15/52	20/53
Silvio Berlusconi	*	14/35	*	*	13/49	15/50
Pan Ki-mun	*	*	*	3/10	4/11	3/15
Mahmúd Ahmadínedžád	*	*	*	2/12	1/19	2/22

Pozn.: Srovnání je uvedeno jen u státníků, jejichž důvěryhodnost byla zkoumána již v minulosti. Poprvé zařazení politici tedy do srovnání v tabulce nejsou zahrnuti.